

137) ustawy z dnia 8 stycznia 1938 r. o ochronie znaku i nazwy Czerwonego Krzyża oraz godła Związku Szwajcarskiego (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 12);

138) ustawy z dnia 18 lutego 1938 r. o przedsiębiorstwach, wymagających szczególnego zaufania (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 79);

139) ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o wytwarzaniu i handlu dewocjonaliami i przedmiotami kultu religijnego (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 149);

140) ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o obrocie olejem skalnym (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 167);

141) ustawy z dnia 31 marca 1938 r. o pozbawianiu obywatelstwa (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 191);

142) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o umarzaniu prywatnoprawnych wierzytelności państwowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 228);

143) ustawy z dnia 28 kwietnia 1938 r. o rejestrowych prawach rzeczowych na pojazdach mechanicznych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 302).

Art. 2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uzgadniające, związane z rozciągnięciem powyższych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz właściwym ministrom.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 6), który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.;
- 2) art. 1 pkt 136), który wchodzi w życie z dniem 1 marca 1939 r.;
- 3) art. 6, 7, 8, 9 i 36 ustawy, wymienionej w art. 1 pkt 22), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

613

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego przepisów o reformie rolnej.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą następujących aktów ustawodawczych wraz z późniejszymi zmianami:

1) ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1);

2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 r. o likwidacji umów dzierżawnych, dotyczących gruntów parcelowanych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 909);

3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. o terminach ogłoszenia i wykonania planów parcelacyjnych i wykazów imiennych nieruchomości, podlegających wykupowi na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 114, poz. 973);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciężących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 3, poz. 22);

5) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. w sprawie parcelacji gruntów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 198);

6) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o wyłączeniu

gruntów na cele gospodarstwa leśnego (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 203);

7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o skutkach naruszenia przepisów przy parcelacji prywatnej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 247);

8) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o powództwie cywilnym o odszkodowanie z tytułu wynagrodzenia za nieruchomość przymusowo wykupioną lub przejętą na rzecz Państwa (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 253);

9) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o uprawnieniach służby folwarcznej przy parcelacji w związku z postępowaniem scaleniowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 317);

10) ustawy z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznym zezwoleń na parcelację gruntów (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 95);

11) ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 40, poz. 364);

12) ustawy z dnia 17 marca 1933 r. o uproszczeniach, stosowanych przy regulacji hipotek parcelowanych gruntów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 166);

13) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 272).

Art. 2. Przepisy rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r., normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 428) wraz z późniejszymi zmianami mają moc obowiązującą na odzyskanych ziemiach.

Art. 3. Gospodarstwa, powstałe z parcelacji po dniu 1 września 1919 r. lub powiększone po tym terminie w drodze nabycia działek z parcelacji, mogą być poddane ograniczeniom obrotu, przewidzianym w ustawie z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 272) w trybie ustalonym w art. 5 ust. (1) tej ustawy.

Art. 4. Nieruchomości, które powstały z parcelacji przeprowadzonej na podstawie ustaw Republiki Czeskosłowackiej, a których obszar przekracza 5 ha, oraz nieruchomości nabyte z tej parcelacji przez osoby prawne, niezależnie od obszaru, mogą być przejęte na własność Państwa za odszkodowaniem. Za nieruchomość powstałą z parcelacji (nabytą z parcelacji) uważa się nieruchomość, która została oddana w posiadanie nabywcy, choćby prawo własności nie zostało na niego przeniesione.

Art. 5. (1) Odszkodowanie stanowi kwota, odpowiadająca cenie nabycia działki z parcelacji, a w razie późniejszej zmiany właściciela — cenie kupna umówionej przy ostatnim nabyciu; do kwoty tej dolicza się wartość niezamortyzowanych a pożytecznych nakładów, poczynionych przez ostatniego właściciela, koszty upraw i zasiewów oraz wartość plonów, zapasów i inwentarzy, jeżeli właściciel nieruchomości udowodni, że uprawy, zasiewy, plony, zapasy i inwentarze w odpowiedniej ilości i jakości nie były objęte ceną kupna przy ostatnim nabyciu nieruchomości. Cenę kupna, wyrażoną w koronach czeskich, przelicza się na złote według stosunku ustalonego w dekreście Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przerahowaniu zobowiązań opiewających na walutę czesko-słowacką (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 535).

(2) Odszkodowanie za nieruchomości przejęte na podstawie art. 4 wypłaca się w gotówce.

(3) Jeżeli ostatni właściciel nieruchomości gospodarował w sposób powodujący zmniejszenie wartości kapitałowej nieruchomości, to od kwoty odszkodowania należy odliczyć to zmniejszenie wartości.

(4) Kwotę odszkodowania oprocentowuje się w wysokości 3% w stosunku rocznym za czas od daty objęcia nieruchomości w posiadanie Państwa do dnia wypłaty odszkodowania.

(5) Odszkodowanie, obliczone w myśl ust. (1) — (4), wojewoda może obniżyć do wysokości szacunku, przeprowadzonego według przepisów obowiązujących przy przymusowym wykupie nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 1, poz. 1).

Art. 6. (1) Orzeczenia o przejęciu nieruchomości na podstawie art. 4 mogą być wydane najpóźniej do dnia 1 czerwca 1939 r.

(2) O przejęciu nieruchomości na rzecz Państwa orzeka wojewoda. Orzeczenia te są ostateczne i stanowią podstawę do objęcia nieruchomości w posiadanie Państwa. Na podstawie tych orzeczeń sąd na wniosek wojewody wpisze do ksiąg gruntowych adnotację o toczącym się postępowaniu w sprawie przejęcia nieruchomości na rzecz Państwa. Przy wykonaniu orzeczeń o przejęciu nieruchomości stosuje się przymus bezpośredni w myśl przepisów o postępowaniu przymusowym w administracji.

(3) O ustaleniu odszkodowania za przejętą nieruchomość orzeka wojewoda. Orzeczenie to należy wydać najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od daty objęcia nieruchomości w posiadanie Państwa. Orzeczenia wojewody o ustaleniu odszkodowania są ostateczne. Właścicielowi nieruchomości służy w ciągu 30 dni od daty doręczenia mu odpisu orzeczenia prawo zwrócenia się na drogę sądową z powództwem o ustalenie odszkodowania. Sąd przy rozpoznawaniu sprawy związany jest przepisami art. 5.

(4) Właściciel nieruchomości obowiązany jest dostarczyć dowodów niezbędnych do ustalenia sumy odszkodowania. Jeżeli wskutek niewykonania tego obowiązku władza nie wyda orzeczenia o ustaleniu odszkodowania w terminie określonym w ust. (3), to z upływem tego terminu przestają biec odsetki od sumy odszkodowania.

Art. 7. (1) W razie istnienia na przejętej nieruchomości wierzytelności i ciężarów hipotecznych lub w razie odmowy właściciela przejęcia odszkodowania albo braku zastępcy prawnego, a także jeżeli prawo własności nieruchomości jest sporne lub nie zostało przepisane na nabywcę — stosuje się odpowiednio przepisy o składaniu do depozytu sądu wynagrodzenia za nieruchomości przymusowo wykupione na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej oraz przepisy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności na tych nieruchomościach.

(2) Nie podlega wpłaceniu do depozytu część odszkodowania wraz z odsetkami, przypadająca na należności Republiki Czeskosłowackiej lub publicznych instytucyj kredytowych czesko-słowackich.

(3) Jeżeli prawo własności przejętej nieruchomości nie zostało przepisane na nabywcę, a nabywca nie udowodni, że zapłacił całą cenę kupna, to z wyjątkiem przypadku określonego w ust. (2), sąd przy podziale odszkodowania uwzględni należność sprzedawcy z tytułu reszty ceny kupna.

(4) Orzeczenie wojewody o przejęciu nieruchomości wraz z dowodem wypłaty lub złożenia do depozytu sumy odszkodowania stano-

wi tytuł do przepisania prawa własności nieruchomości na rzecz Państwa.

Art. 8. Jeżeli przejęta nieruchomość znajduje się w całości lub w części w dzierżawie, Państwo wstępuje w prawa właściciela nieruchomości z prawem rozwiązania umowy za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie następuje przez doręczenie orzeczenia o przejęciu nieruchomości. Rozwiązanie umowy następuje z końcem roku dzierżawnego, następującego po roku, w którym dzierżawcy wypowiedziano umowę, najpóźniej jednak w dniu 1 czerwca 1940 r. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia wydzierżawiającego od odpowiedzialności za szkody i straty z powodu niedotrzymania warunków dzierżawy; dzierżawcy w żadnym jednak razie nie służy prawo żądania odszkodowania z tytułu utraconych korzyści.

Art. 9. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe

i uzgadniające, związane z rozciągnięciem wymienionych w dekrete niniejszym aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie.

Art. 10. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz właściwym ministrom.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą na odzyskanych ziemiach moc obowiązującą przepisy w przedmiotach, unormowanych dekretem niniejszym oraz wszystkie przepisy w sprawie obrotu nieruchomościami, wydane przed dniem 11 października 1938 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

J. Poniatowski

614

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidz- kim na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 5, poz. 31) wraz z późniejszymi zmianami, z tym zastrzeżeniem, że przepisów art. 2 ust. (1) lit. c) i art. 69 nie stosuje się.

Art. 2. (1) Poza osobami wymienionymi w ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego przewidzianego tą ustawą służy:

1) osobom, które bez własnej winy doznały uszkodzenia zdrowia z powodu choroby lub kalectwa na skutek udziału w walkach orężnych o wyzwolenie odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego; osoby te uważa się za inwalidów wojennych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (1) lit. d) tej ustawy;

2) osobom, które posiadają obywatelstwo polskie i którym przyznano zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej winy na skutek służby wojskowej w b. armii austriacko-węgierskiej od dnia 1 sierpnia 1914 r. do dnia 1 listopada 1918 r.; osoby te uważa się za inwalidów wojennych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (1) lit. c) tej ustawy;

3) osobom, które posiadają obywatelstwo polskie i którym przyznano zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej lub które nie utraciły prawa zgłoszenia roszczeń do tego zaopatrzenia z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej winy na skutek służby w wojsku Republiki Czeskosłowackiej w czasie od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia 1 października 1938 r.; osoby te uważa się za inwalidów wojskowych na równi z osobami wymienionymi w art. 2 ust. (2) lit. a) tej ustawy;

4) osobom pozostałym:

a) po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek udziału w walkach o wyzwolenie odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego — na równi z osobami pozostałymi po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek udziału w walkach orężnych przeciw państwu zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po dniu 1 sierpnia 1914 r.,

b) po poległych, zmarłych i zaginionych na skutek służby w b. armii austriacko-węgierskiej od dnia 1 sierpnia 1914 r. do dnia 1 listopada 1918 r., jeżeli osoby te miały przyznane zaopatrzenie inwalidzkie na podstawie przepisów Republiki Czeskosłowackiej i posiadają obywatelstwo polskie — na równi z osobami pozostałymi po poległych, zmarłych i za-